

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XC. Usurarium est lucrum ex cambio Francofurtensi, sive ad
nundinas, præcisè fundatum in expectatu solutione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

Thomas dicit q. 78. a. 2. ad 7. *expectatio pretii solvendi habet rationem mutui: unde quidquid ultra justum pretium pro hujusmodi expectatione exigitur, est quasi pretium mutui, quod pertinet ad rationem usura.*

Tertia justitiæ lex pro cambiis, est ut servetur justum pretium, id est lege, vel communi consuetudine, vel proborum hominum in arte camporia peritorum iudicio taxatum.

CAPUT XC.

Usurarium est lucrum ex cambio Francofurtensi, sive ad nundinas, præcisè fundatum in expectata solutione.

951 **C**ambium Francofurtense est quo campfor numerat hic pecuniam, à campfario reddendam Francofurti peractis nundinis, cum lucro tantò ampliori, quantò longiori tempore distant nundinæ. Hoc usurarium esse constat ex proximè dictis: quia dum lucrum exigitur tantò majus, quantò longius tempore distant nundinæ, præcisè exigitur ratione dilatæ solutionis. Quæ dilatio, seu expectatio, cum habeat rationem mutui, lucrum exigitur ex mutuo. Quod est usura.

952 Cambium proinde Francofurtense justificari nequit ex ista temporis dilatione præcisè, sed solum ex titulis lucri cessantis, vel damni emergentis. Sed neque hoc titulo lucrum exigi potest, nisi servatis conditionibus ad hoc in mutuo requisitis. Quas vix unquam à mercatoribus observari dicit Illustrissimus Genetus ubi supra tr. 5. c. 1. quia vix unquam cambiunt dilatâ solutione, nisi dum pecunia ipsis alioqui manet inutilis in arca, deficiente aliâ occasione ad lucrum. Et sic lucrum ex cambio ad terminum ferè semper (inquit) est ipsis usurarium: quia cambium istud vix unquam ipsis est causâ alterius lucri cessantis, vel damni emergentis.

CAPUT XCI.

Ab usura etiam vix, aut ne vix quidem excusari potest cambium cum recambio, quod Itali vocant Con la ricorsa, aliterque appellari solet Bizontinum, aut Placentinum.

953 **P**raxi istius cambii est talis: Titius hic, v. g. Leodii, indigens aureis mille, petit eos mutuo à Sempronio. Recusat Sempronius mutuum, sed offert cambium, ut peccatum usuræ subtiliter effugiat. Scit hominem istum non habere pecuniam Bizontii vel Placentiæ, offert tamen ipsi cambium, paratus ipsi Leodii numerare mille aureos, Bizontii vel Placentiæ restituendos. Respondet Titius se ibi nec pecunias habere, sive in re, sive in spe, sive sub credito, nec per se, nec per amicum, vel cor-

respondentem, aut procuratorem, paratum nomine ipsius solvere. Habeo (inquit Sempronius) meum ibi procuratorem, illum tibi assigno, ut sit procurator, & meus, & tuus, & mihi ibidem pro te respondeat, susceptumque in se debitum tuum sibi tamquam procuratori mihi solvat, eandemque deinde pecuniam mihi per recambium Leodii remittat. Et sic Sempronius mille florenos, à se Leodii datos, sub specioso titulo cambii localis, Leodii quoque recipit, sub titulo recambii, cum lucro tam cambii, quam recambii. Quæritur an licitè & justè?

Sylvester, Navarrus, Salonijs aiunt id esse speculative licitum, sed prorsus in praxi diffuadendum: quia valdè periculofum, & palliandis usuris obnoxium.

Alii verò speculative & practice dicunt prorsus esse illicitum. Et reverà ita est. Quia dum Sempronius, videns Titium hic, v. g. Leodii, summâ illâ indigere, non vult ipsi dare, nisi sub circuito cambii & recambii pecuniam illam Leodii restituat, moraliter & in effectu non vult verum & reale cambium locale, sed mutuum, ex quo vult duplex lucrum cambii & recambii, non utique veri, sed ficti & larvati. Videt enim Titium non indigere cambio & recambio, sed mutuo, videt ipsum non indigere pecuniâ virtualiter trajectâ Bizontium vel Placentiam, atque inde remissâ Leodium; ad istos tamen circuitus & ambages, ad ista (inquam) onera indebita moraliter cogit ipsum, dum nec summam illam mutuo dare vult, & ne quidem sub onere cambii, nisi simul acceptet & onus recambii. Quis non videt usurarium ipsius animum mentientem sibi? Quis non videt ista omnia geri fictè, non serio? Reverà enim nec est ibi locale cambium, nec recambium: cum pecuniam numeret & recipiat eodem in loco. Est ergo purum putum mutuum, per subriles ambages, seu potius inanes larvas illas palliatum, ac ratione duplicis lucri cambii & recambii dupliciter usurarium. Aliud esset, si tam campfarius, quam campfor, verè intenderent cambium & recambium; ac certum est campfarium id non intendere, nec petere, cum non egeat summâ illâ Placentiæ, nec remissione illius Placentiæ Leodii; propterea campfarius, seu potius Titius, id non petit, sed mutuum. Quod dum Sempronius dare nolit, nisi sub onere cambii localis, reverà tamen non intendit localiter cambire, sed pecuniam eodem in loco recipere. Intentio quippe ipsius alia non fuit, quam dandi pecuniam Leodii, cum obligatione eam reddendi Leodii, sub duplici lucro illo, fictis prætextibus cambii & recambii palliato. Nam reverà prætextus illi cambii & recambii fictiti sunt: certumque est in eos Titium non consentire, nisi necessitatum, & ad hoc à Sempronio pecuniam necessariam aliter dare nolente coactum.